

6 atkvøður á tingi ímóti føroyska flagginum og føroyskum máli sum høvuðsmál

§ 12 í stjórnaruppskotinum víðger flaggspurningin og ljóðar soleiðis:

»Serligt føroyskt flagg verður víðurkent.

Ríkisvaldið nýtir í Føroyum Dannebrog, eisini á skipum sinum. Privat-persónar eins væl og feløg og stovnar — skulu hava rætt til at nýta ríkisflaggið á landi. Annars eru ásetanirnar um at nýta føroyska flaggið í Føroyum og á skipum, skrásett í Føroyum, eitt sermál.

6 lögtingsmenn atkvøddi nei og mótmæltu, at flaggmálið varð gjørt til eitt sermál.

A sama hátt gjørdur teir víðvikjandi føroyskum máli sum høvuðsmáli.

Hesir menn vóru: Poul Petersen, Richard Long, Martin Holm, Frederik Bláhamar, Anthonius Sørensen og Samuel Ellefsen.

Hvør hevði vantað, at fólkaflokkurin á tingi ikki vil fáa føroyska flaggið víðurkent og gjørt til eitt sermál víðvikjandi, hvussu tað skal verða nýtt og hvør skuldi droymt um, at teir

mótmælti føroyskum máli sum høvuðsmáli.

Men teir, sum eru kønir við, hvussu oddamenn fólkaflokksins hava borið seg at í flaggmálinum, undrast ikki.

Vit minnst, tá ið Jóanes bóndi Paturssonur við sinum fylgi á tingi var ímóti javnaðarmannauppskotinum (1931) um at góðkenna føroyska flaggið uttan fyri sjómarkið.

Vit minnst, hvussu Th. Petersen formaður fólkaflokksins bar seg at, tá ið Bretar gingu við til at lata okkum nýta føroyskt flagg. Meðan P. M. Dam og L. Zachariassen skrivaðu til bretska konsulin, steintagði Th. Petersen. Nei, hann leyp við smettusögum um eitt grønt flagg, sum amtmaðurin skuldi sita og lúra við.

Vit minnst tá ið Jóanes bóndi Paturssonur við fylgi sinum feldi javnaðarmannauppskotið um, at eingin lærari skuldi setast í embætti í Føroyum uttan prógv í føroyskum máli.

Hava lögtingsmenn heilt gloymt Suðuroy?

Í mini fyrru grein við omanfyri standandi yvirskrift viðgjörði tað fjarritið, sum harra umboðsmaður Rudolf Dahl í Vági hevur sent til »Dagblaðið«, hari hann leikar illa í vegna tess, at vit Suðuroyingar einki máltráðsamband hava við aðrar oyar og tí at postur frá útlandinum ofta er gamal áðrenn vit fáa hann.

Máltráðstrotið skal eg ikki hesa ferð nerta við, tí tað viðgjörði eg seinast; men postkundu vit fingið nógv skjótari, enn vit fáa hann, og í fall vegsambandið i Suðuroy var í rættum lagi, so hevði tað hjálpt nógv til tess. Tá ið »Smiril« skal lika til Vágs, verður vetraradagurin ovstuttur til at koma suður og norður aftur sama dag; men úr Tórshavn til Tvøroyri og aftur til Havnar kann hann ógvuliga væl sigla sama dag. Tí ræður tað um at fáa vegsamband um alla Suðuroy soleiðis at ferðafólk og postur til og við Smiril kann sendast við bili og so nýtist Smiril ikki hvørja ferð at sigla bæði til Vágs og Tvøroyri. Hann kemur til aðra hesa bygdina skiftivís og bilar koyra so fólk og post til og frá honum.

Vit vita eisini, at postbátur gongur hvønn dag millum Havn og Skopun. Vit kundu eisini av og á fingið post tann vegin og við bili til Sands, haðani bátur av Tvøroyri ella úr Sandvík ferdi postin til Suðuroyar t. d. til Sandvíkar og rutubíllur koyrði so til og frá Sandvík og lika til Sumbiar.

Men so leingi sum kapitalista-umbodsmenn hava fleirtal á Føroya lögtingi, eru ringar vónir um, at vegurin verður liðugur.

Tað eru nú brátt triati ár umliðið síðan undirritaði á fyrsta sinni skrivaði um akveg um alla Suðuroy. Litið droymdi eg tá um at tað í 1947 skuldi verða neyðugt at skriva aftur um sama evnið. Men tíanverri so aftarlaga eru vit og so burturgloymdir eru vit Suðuroyingar, at ikki kunna vit koma við bili til Tvøroyrar enn, og Guð skal vita, nær tann dagur upprennur. Við hetta lag verður tað bara aldri; tí nú eru brátt trý ár gingin síðan nakar metur varð gjørdur av akvegi nakrastadni í Suðuroy. Akvegurin, ið ætlanin var at gera millum Hov og Óravík kom fyrri trimum árum síðan inn um bøgardarnar í Hovi og nakrar metrar út frá Óravík, og so stæðgadi arbeiðið. — Ein vetur fer og annar kemur, og triði er komin í

helvtina nú, og einki røðist um at arbeiðið byrjar aftur.

Eg spurdi ein Hovbing nú ein dagin, hvi teir ikki arbeiða. Hann sigur mær, at lögtingsverkfrøðingarnir eru ikki samdir um hvønn veg hesin vegur skal leggjast. Kann hetta bera til? Kunna verkfrøðingar hava fleiri ár um at avgera, æntin vegurin skal fara út eftir ella inn eftir? Og skulu vit Suðuroyingar einki vegsamband fáa fyrri tí, at menn sita norðuri í Havn og práta á sama hátt sum Molsbúgvararnir, tá ið avgerðin skuldi takast um álin — ella állin sum Norðoyingar siga.

At gera eina tunnel tvørtur-igjøgnum Mannaskarð ella har onkumstadið um leið má onkur verkfrøðingur duga — ella eru teir kommir ovtlígga út av skulanum. Men at siga við Hovbingar, at teir skulu fara og gera eina tunnel, og so ongan kónan mann senda at hjálpa teimum, tað er tað sama, sum at vegurin aldri verður liðugur. Tað kann væl ikki vera ætlanin? — Ja, vit megu spyrja; tí hetta óskilið gongur ikki.

Vit eru um 3 tús. ibúgvarar á syðra helmingi á Suðuroy, og vit kunna altíð rokna við, at fólk hiðani treingja til at fara á sjúkrahús, og her er einki uttan á Tvøroyri, og ofta um veturin er ikki farandi eftir sjónum. Tað er ikki altíð, at sjúk fólk kunna liggja og stöðga, inntil sjógvurin slættar, og bátaveður verður. Høvdu vit akveg og kundu farið í ein bil, so lá alt aðraleiðis fyrri. Eisini frísk fólk hava órindi at ferðast og kundu tá komið aftur og fram í slikum vedri, tá ið ikki er farandi eftir sjónum. Ella ferðafólk frá Tjaldrinum sum nú megu stöggja á Tvøroyri fleiri timar í staðin fyrri at farið við bili beinan vegin. Eisini kundi Smiril siglt millum Havn og Tvøroyri, og fólk og postur ferðadist til og frá Tvøroyri við bili. Á tann hátt sigldi Smiril norður aftur sama dag í staðin fyrri sum nú at nýta tveir dagar um eina ferð til Suðuroyar.

Mong onnur dømir kunna enn nevast um, hvussu átroðkandi neyðugt tað er at fáa akvegsamband í Suðuroy eins og í øðrum oyggjum. Vit standa nógv aftanfyri øll onnur í so máta. Hvi skulu vit tað?

J. H. Dánbjörg.

Áheitan.

Hvar vit koma í útheiminum siggja vit minnisvarðar og stöð, ið halgað eru øllum teim, ið lótu lívið undir tí stóra heimsbardaganum. Men her í Føroyum — vit vóru tó ein av teim tjóðum, ið mistu mest samanberðið við fólkanoðgina — siggja vit einki, ið minnir okkum á allar teir, ið lótu dýrastu ogn sína, lívið, fyrri fólk og fòðiland.

Vit undirritaðu mæla til, at her í Havn — høvuðsstaði landsins — verður settur minnisvarði fyrri at sýna teim, ið fóru, tann heiður vit skylda, og soleiðis vísa, at teir ikki eru gloymdir.

Vit eru visir í, at Føroya fólk tekur væl ímóti hesi áheitan.

Listar til átekningar verða lagdir í p-f. Sjóvinnubankan, A-S. Føroya Banka og Færø Amts Sparekasse. Har umframt verða listar sendir í húsin á bygd og í Havn.

Tórshavn, hin 16. november 1947.

J. P. Henriksen, býráðsformaður. Peter Nicolajsen, havnarm.
Jens av Reyni, stjóri. Chr. Holm-Jacobsen, skipsreiðari.
J. Waagstein, listarmaður. J. David Joensen, skipari.
Robert Joensen, skrivari. Jens Sofus Isaksen, prokuristur.
Jacob Michael Jacobsen, stjóri. Jógvan Joensen, seglmakari.
Ficher Heinesen, havnarm. Sim. Andreasen, sóknarstýrisform.
J. F. Kjølbro, stjóri. S. Ellefsen, lögtingsmaður.
S. P. Petersen, stjóri. Kristian Haraldsen, stjóri.
A-S. J. Dahl, Gørdum. P-f. J. A. Godtfred. p.p. J. A. Hjelm.
Johan Dahl. M. A. Godtfred. Leivur Hjelm.

Føroya skipara- og navigatørfelag.

T. Thomasen, formaður.

Føroya Sjóvátrygging

Skip - motorbátar
útróðrarbátar - vørur
verða tryggjað